

Het dorsen

Dorsen met de hand kwam zelfs in de eerste helft van de vorige eeuw al niet veel meer voor. Alleen in het geval van kleine hoeveelheden, en voor het dorsen van het stro dat als dakbedekking werd gebruikt, werd er met de hand gedorst. In de dorsmachine brak het stro terwijl het met handdorsen heel bleef.

De Nijmeijers dorstten met de vlegel; anderen met een stok. Het mechanisch dorsen ging in drie

Achter v.l.n.r. : Gerrit Lunenburg, Jan Schirring (opa van Willem), Rudolf Nijmeijers, Roelof Nijmeijers, 2 x onbekend, Jan Evers, n.n. , Willem Bos (Bargermeerweg, opa van Gerrit) ,n.n. , Gerard Ziengs (slachter)
Voor: 2e van rechts. Jan Schirring (geb. 1894). De onbekende mannen zijn voornamelijk werknemers van Lunenburg, de eigenaar van de dorsmachine. (Coll. Fam. Nijmeijers)

rondgangen. In de eerste rondgang werd het zaikoren gedorst. Twee of drie mud werd achter gehouden als zaikoren en de rest ging naar de molen. Tijdens de tweede rondgang, in het najaar, werd de rest van de zaadbulten gedorst en werd er ook al een enkele schuur meegepakt. In de derde ronde, gedurende de winter en het voorjaar, werd dan de rest van het koren gedorst; het meeste in de schuren maar ook nog een enkele met stro afgedekte zaadbult. In 1911 was hiervoor de "Dorschvereniging Emmen en Omstreken" opgericht door de boeren van Noord- en Zuidbarger, Emmen, Westenesch en Weerdinge. De vereniging bezat drie dorsmachines met bijbehorende locomobielen (verrijdbare stoommachines) voor de aandrijving. De locomobielen werden later door tractoren vervangen. Gezienus Hilbrands, die jaren eerst als stoker en later als machinist voor de dorsvereniging heeft gewerkt, beschrijft de werkzaamheden als volgt: Er werd gedorst van zes uur 's ochtends tot zeven uur 's avonds. De boeren dienden zelf de brandstof voor de stoommachine, in de vorm van briketten, uit de haven of van het station te halen. Ook dienden de boeren voor het benodigde water voor de stoommachine te zorgen. Hiervoor werd er een groot vat van 200 liter een beetje ingegraven. Een slang liep vanuit het vat naar de injecteur van de stoomketel.

Via een pijlglas kon het niveau van het water in de stoomketel bekeken worden. Raakte het vat leeg, dan werd deze met de giertank weer bijgevuld met water uit het kanaal.

No. 57

Afreckening van de
Coöp. Stoomdorsver. „Emmen en Omstr.” W.A.
voor de Heer *Gerard Ziengs*
te *Zuid Barger*

1e rondgang	1/4 uur	voorschot f	57.50
2e rondgang	2/4 uur	1/2 voorschot f	94.75
3e rondgang	1 uur	4 voorschot f	125.-

Betaald verzet of boete f _____

Totaal 12 1/4 uur totaal f 256.25

10 1/4 uur à f 20. per uur f 307.50
uur à f _____ per uur f _____
uur à f _____ verzetten f _____
Goedgek. H.L. à f _____ per H.L. f _____

Totaal te betalen f 307.50
Betaald voorschot f 256.25
Nog te betalen f 51.25

11

Nota van de dorsvereniging.

No. _____

De Heer *Ger. Ziengs te N.-Barger*

verklaart gedorst te hebben op:

DAGEN	DATEM	MAAND	UREN	TOTAAL
MAANDAG			van tot . van tot . van tot . van tot .	
DINSDAG	2 Janie		van 9 tot 9 . van 11.00 tot 11.00 . van 1 tot 1.00 . van tot .	2.50
WOENSDAG			van tot . van tot . van tot . van tot .	
DONDERDAG			van tot . van tot . van tot . van tot .	
VRIJDAG	22 Dec.		van 11.45 tot 12 . van 1.00 tot 1.00 . van tot . van tot .	1.50
ZATERDAG			van tot . van tot . van tot . van tot .	
Totaal . . .				4.00

Voorschot f 100.-

De Machinist: *100.-*
af Oudebome 8.00
100.25

De Gebruiker.

Overzicht van de door de dorsvereniging gewerkte uren.